

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:443

av Suzanne Svensson m.fl. (S)

Gemensamt pantsystem

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett gemensamt pantsystem i EU för aluminiumburkar och petflaskor och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det pågår en livlig gränshandel mellan nordiska länder och även med grannländerna Estland och Tyskland. En mängd varor färdas över gränserna med sina nöjda nya ägare. Att utveckla handel över gränserna är i grunden en bra effekt av vår allt mer öppna värld. Men som med allt annat medför det även en del utmaningar. En hel del av den pågående gränshandeln handlar om olika former av drycker. Dessa paketeras i första hand i burkar av aluminium och flaskor av plast, så kallade PET-flaskor. I våra respektive länder finns väl utbyggda system med pant på såväl flaskor som burkar men något gränsöverskridande pantsystem finns ännu inte.

Detta medför att en stor mängd förpackningar hamnar i vår natur som skräp istället för i insamlingar för återbruk. Man räknar med att omkring 1 miljard aluminiumburkar finns utanför dagens pantsystem och även en stor mängd PET-flaskor. Bara aluminiumburkarna motsvarar cirka 12 ton aluminium. Man vet att återvinningen bland burkar och flaskor utanför pantsystemen är betydligt mindre. Att producera ny aluminium kostar cirka 20 gånger mer energi än att återvinna gammal aluminium från återvunna burkar. När det gäller plast från PET-flaskor vet vi att de bidrar till den samlade mängd mikroplaster som finns i Östersjön. Denna plast äts av såväl fåglar som fiskar, det finns undersökningar som pekar på att upp till 90 procent av havsfåglarna har ätit plast, och görs inget åt det kommer vi 2050 se att 100 procent av havsfåglarna ätit

plast. Vidare räknar man med att plaster som de som finns i PET-flaskor tar runt 450 år att brytas ner om de hamnar i naturen.

Kommerskollegium utredde 2003 ett EU-gemensamt pantsystem. Ett förslag var att inleda ett sådant system i ett mindre område, förslagsvis i Norden.

Sedan 2010 har Nordiska rådet bett sina respektive regeringar att arbeta för införandet av ett gemensamt pantsystem för aluminiumburkar och PET-flaskor. Dock har intresset från ländernas regeringar varit tämligen svalt. Det har främst talats om två metoder för åstadkomma detta. Det kan handla om ett helt gemensamt pantsystem mellan Sverige, Norge, Finland och Danmark inom ramen för det nordiska samarbetet. Detta skulle sedan kompletteras med avtal med Tyskland respektive Estland. Den andra varianten är att jobba enbart med bilaterala avtal mellan de inblandade länderna. Vilken metod man väljer är egentligen av underordnad betydelse. Det viktiga är att vi nu går till verkstad och sätter igång arbetet med att skapa ett gemensamt system för en pant på aluminiumburkar och PET-flaskor i hela EU/EES-området. Pantbeloppet bör sättas på en nivå som gör att det finns ett starkt incitament att lämna in sina flaskor och burkar. Vi menar att regeringen bör driva på detta arbete inom EU-samarbetet.

Suzanne Svensson (S)

Johan Andersson (S)

Phia Andersson (S)